

„FÉLJÉTEK AZ ISTENT, ÉS NÉKI ADJATOK DICSŐSÉGET!” (Jel. 14:7) SOLI DEO GLORIA!

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZ LAPJA * III. ÉVFOLYAM 4. SZÁM * 1995. DECEMBER * SZERKESZTI: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL: Levél az olvasóhoz * Igehirdetés * Tavalyi konfirmandusaimhoz *
Prédikáció az üres padokhoz * Gyermekünknek * Vers * Miért küldte el Isten Jézust? *
Magyar szemmel: Nem! Nem! Soha! * Hirdetések *

ISTENTŐL MEGÁLDOTT KARÁCSONYT KÍVÁNUNK OLVASÓINKNAK!

A radostyáni presbitérium 1994-ben

Balról jobbra: özv. Juhász Józsefné, Koós Bálint, ifj. Szabó Emil egyházfi, Lukács Lajos, Koós Ferenc kurátor, Molnár Béla, Gál Gyula, Soós Lajos, id. Demeter József tb. presbiter, ifj. Koós Jenő, Koós Jenő, Várady József fű. lelkipásztor, Szabó György, Csont Bálint tb. presbiter, Király Márton tb. presbiter.

Ady Endre (1877-1919): Az Úr érkezése

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjuságom,
De Őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.

Levél az Ótvasóhoz

Mint éhezönek a falat kenyér, annyira szükséges örült és pusztulásba rohanó világunknak meghallani, megérteni a bellehemi angyali szózatot, mert az Istenről tudni nem akaró, előle elfutó, kitérő világot, mint egykor a Tarzisztól menekülő Jónást a halál hullámai veszik körül. Globális ökológiai katasztrófa fenyegeti a magát istenítő és egyekig magasztaló embert. Testünket az évszázads megrikkulása miatt átjárják a káros ultrabolya rövidhullámai; környezetünk hulladéktemetővé válik; atmoszféránk széndioxidral dúsul, megakadályozva a földfelszínről visszaverődő infravörös, hősugárzás szabad távozását a világűrbe, ezzel pedig melegítve Földünk éghajlatát és a sarki jégsapkák megolvadásának, a tengerszintek emelkedésének valós veszélyét jövőnk amúgy is sötét égére festve; az egyenlítői esőerdők kíméletlen pusztításával pedig az éltető oxigén utánpótlását gyengíti a feletlenül emberiség. De az atomkor embere kézbe vette az atom energiáját is, melyet mégsem tart biztosan kézben. Olyan energiát szabadíthat fel pillanatok alatt, mely több tízszer képes elpusztítani Kék Bolygónkat.

Az Isten elől futó ember pusztulásába rohan. Nagy egy pokoli pillanat végez majd vele, vagy lassú vonaglással, kínos nyöszörgéssel mülök ki belőle saját szemébe hulladva. Mert az ember nem akarja meghallani az angyali szózatot. Nem akarja megérteni az isteni figyelmeztetést. Nem veszi észre a négydék intő jeleit. Mert önös érdekei vezetik. Emberi érdekek, csoportérdekek, multinacionális vállalatok érdekei. Fejlett ipari társadalmak gazdag jómódban élő és szegény országok kihasználott polgárai, győzők és legyőzöttek, vezetők és vezetettek érdekei ütköznek szüntelen. Ezekben az érdekösszeütközésekben vesz el a figyelm, őrlődik fel a teremtésre, alkotásra kapott erő, mert egyik oldalról nézve nem úgy látszik a világ, mint a másiktól.

Az Isten elől futó ember tehát környezetére is veszedelemet hoz. Jónás veszedelemet hozott az őt befogadó hajó egészére. Az Isten elől menekülő ember pusztulást hoz a természet csodás élővilágára, teremtménytársaira is.

Az emberi érdekek ütközése csak egy magasabb szintű látásmóddal oldható fel. A világot meglátó asztronauták teljesen másképpen nézik visszatérésük után világmindenségbeli lakóhelyünket. Hiszen az csak egy parányi pont a parányi pontban, Galaxisunk Naprendszerében, pedig Galaxisunk is csak egy porcszemnyei a Mindenség fagyos téridő-óceánjában.

És mi csoda az ember a Földön? Semmi, ha önös érdekei irányítják s saját magába zárkózik be. Semmi, ha önmagának és önmagáért él. Semmi, ha a másikat eltapossa, semmi, ha segíthetne, de nem teszi. Semmi, ha gyógyíthatna, de csak árt közönyével. Semmi, ha Isten előtt Iónásként fut, mert pusztulásába rohan. Még negyven napja sincs akkor, mint a bűnös városnak, Ninivének.

De minden lehet, mert Istennek gondja van rá, ha az isteni szféra felől nézi földi létét. Ha meghallja a karácsonyi szöveget, ha Istennek ad mindenért mindenben dicsőséget. Akkor rendeződnek az ellentétek, elsimulnak a vizsályok, megoldódnak az ökológiai kérdések. Nem fut többé Tarzuszáiba, de elindul a huszadik század Ninivéibe, éppen oda, ahová Isten küldi.

Minden lehet az ember, mert a Világegyetem csodálatos és hűles Abtkoltója saját képére és hasonlatosságára teremtette őt, és mert Krisztusban felvette a mi emberi ábrázatunkat. Minden lehet az ember, ha megállt örült rohanásában. Minden lehet az ember, de csak akkor, ha meghallja az angyali szöveget. És ekkor többet nyer, mint egyszerű békességet, mert nem egy háború tűzszünetének békéjét nyeri, hanem üdvösséget, azaz el nem vehető belső békességet Istennel, embertársaival és önmagával.

Az Istennek hálat adó ember tudja, hogy a gondviselő Isten vele van Földön, Jézus Krisztusban. Ezért örvendezik és vigad a bellelemi angyalokkal együtt belezengve a csillagvilág ezerzsinű szimfóniájába: Dicsőség a magasságban Istennek és üdvösség a földön a jóakarát embereink!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden olvasónak Istentől megáldott karácsonyt!

Radostyán, 1995. adventjén

Várady Zoltán

*Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek,
és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!*
(Lukács 2:14)

A menny és a föld

Minden, írásban fennmaradt gondolat között ennek a versnek van a legszebb muzsikája. Nincs még egy gondolat, amelyhez annyi embernek, olyan hosszú időn keresztül, oly mondhatatlanul áhítatos, könnyes és mosolygó érzése tapadna, mint ehhez a hármastagozatú, csodálatos lejtésű Igéhez, amelyben benne van az ég és a föld, és a kettő között az ember.

Az összes református bibliafordítók megegyeznek az Ige felolvasott szövegében. Az újabb kutatás azonban megengedi, sőt javallja, hogy ezt a verset eredeti értelmében így fordítsuk: Dicsőség a magasságban Istennek, és üdvösség a földön a jóakarattal embereink. Ebben is benne van a karácsonyi titok: a föld és az égnek ölelkezése. De benne van az is, hogy az Istennek adandó dicsőség a földről sugárzik fel, és hogy ez a dicsőség a mennyből a földre alá-sugárzó jóakarattal a viszfénye.

I. Istennek dicsőség.

A gondolat elfárad, ha ennek az Igének szédítő meredélyeit járja. Dicsőséget ad Istennek először és mindenkifelett önmaga. Teremtő hatalma, bölcsessége, jósága és tökéletessége. Képzeltetetlen módon szolgálnak neki és magasztalják Őt boldog lelkeknek seregei, az angyalok, a szeráfok és a kerubok. De mindezek felül és kívül fölséges módon dicsőséget ad neki ez a teremtett világ, amelynek csillagmiriádjai és elektronjai, törvényei és szépségein az Ő teremtő hatalma és gondviselése sugárzik át. Dicsőséget ad neki az ember történelme, amelyen át erkölcsi fölséget, törvényeinek örök igazságát, szentségét és hosszútűrését el nem mondható módon sugározta bele a világba. De én azt hiszem, keruboknál és angyaloknál, csillagmiriádoknál és véres, zordon történelmeknél ezerszer nagyobb dicsőséget ad Istennek az a betlehemi jászol, ahol rongyokba takarva, fázva és didregve, egy boldogan könnyező és szeplőtelenül vérző asszony mellett mosolyog a Gyermeke. Ha elgondolom, hogy Ő nagyobb, mint a világ és mégis milyen kicsi és együgyű, Ágostonnal együtt lelkem gyökeréig megrendülök. Ha elgondolom, hogy benne van magának Istennek teljessége és látom szomorúan járni, hontalanul bujdosni, könnyezve és vért verítékezni, villámlásként jár át az öröm és azt mondom, ez nagyobb dicsőség Istennek, mint tízezer világ, s egymás után zúgó eonok története. Ha elgondolom azt, hogy a szépség, a szentség, a szolgálat, az engedelmisség, Ő a hősiesség és a vértanuság, ujongva harangozza a lelkem: nincs ennél nagyobb dicsőség, amit Istennek megadhat a világ. Elgondolom egyszerű tanításainak beláthatatlan mélységeit, szavainak világosságát, törvényeinek érvényét, példájának tündöklő tökéletességét, s azt mondom, olyan fényvel sugárzik ez Isten arcába vissza, hogy sötét ködfolt mellette milliónyi nap. És ha elgondolom, hogy miként lett Ő bűnünkért áldozat, helyettünk elégtétel, keresztjén miként hordozta és törölte el a bűnt, feltámadásában milyen győzelmet aratott, benne hogyan tárul ki Isten szívének minden titka, tanácsvégzéseinek boldog értelme, eleve elrendelésének tökéletes vége: meg kell vallanom, ennél nagyobb dicsőség Istennek e földről nem adható, mert ebben magának Istennek a képe, titka és lényeg sugárzott fel, mint a felhők mögül kibukkanó nap.

De hadd kérdezem meg: ha a betlehemi angyal ének fogadás volt: dicsőség Istennek – be van-e ez teljesítve? Mit tettünk mi arra, hogy Krisztuson keresztül Istennek dicsőséget adjunk? Király-e a világ felett és nem múlt-e némileg rajtunk is, hogy királysága még nincsen kivíva? Csak egyetlen részletkérdést teszek fel: Megtettünk-e mindent az ő kicsinyeiért, az éhezőkért, a ruhátlanokért, az elhagyottakért és bujdosókért, hogy rajtuk keresztül, neki dicsőséget adjunk? Próbáltunk egy-egy karácsonyi lángot meggyújtani – legyen áldott minden kéz, amely híven fáradott e dologban, – de maguk a jótevők tudják a legjobban, hogy karácsonyi gyertyákkal nem lehet átmelegíteni a fűtetlen nyomorlakásokat és a karácsonyfáról nem lehet jóltartani a szűkölködők millióit. Karácsonyfán kívül egyebek is kellenek ide: olyan szociális reformok, amelyek komolyan veszik az Istennek adandó dicsőséget és Jézus Krisztust az ő kicsinyeinek szolgálatával tisztelik.

Hadd kérdezem meg, megadtál-e minden dicsőséget Istennek, amellyel szolgálhattál volna neki? Övé-e az életed, övé-e a szíved? Vagy pedig szívedből és életedből sokat megtartottál magadnak, a világnak és a világ fejedelmének. Jaj nekünk, ha életünkben vakfoltok ásitának csillogó tükörcserepek helyett, ha nem sugárzik belőlünk Krisztuson át a fény: dicsőség Istennek!

II. Üdvösség a jóakarát embereinek.

Ez azt jelenti először, hogy nincs más békesség sem a szívek, sem társadalom, sem a családok számára, csak az, ami több, mint békesség: ami üdv. Az üdvösség pedig nem egyéb, mint az onnan felülről alásugárzó, az örökkévalóságban megfogalmazott és lepecsételt és az időben csodálatosan kihirdetett jóakaratnak a megtapasztalása. Nincs más békesség a földön életben és halálban, csak az, hogy megismerjem az én megváltó Istenemet, aki fölémhajol és aki kiszabadít engem bűneim és nyomorúságom láncáiból. A jóakarát megtapasztalása. Mert ebben a világban, s mindenütt, valami gonosz akaratnak művére, szeszélyére ismerünk. Emberi sorsunkban, a születés és a halál különös tényekben és ezeknek egymáshoz való borzalmas viszonyában mindenütt mintha egy sötét, észfeletti rosszakarat űzné játékait velünk. Abban, ahogy ez a világ minket meg akar ejteni, amennyi lelemény-nyel törbe csal a Sátán, amilyen retentő módon fizet a bűnért a nyomor, abban, ahogyan zaklat és felőröl e világon minden, amit értéknek, jónak, kívánatosnak tartunk; ahogyan életnek nevezi ezt a csúnya játékot, és mikor csalódásokkal és hazugságokkal fenntartotta ezt az úgynevezett életet, egyszer egész bizonyosan elveszi és a halálban szemünkbe kacag: Óh mindebben van valami démoni, valami szívbénító egyetemes rosszakarat.

Üdv a jóakarát gyermekeinek!

Az tehát az üdv, a megváltás, gyógyulás, hogy valaki kiszabadulva a Sátán hatalmából meglátja és megragadja Istent, mint Jóakaratot. Reá ismer, mint gondviselésre, és megerednek hálája könnyei. Reá ismer, mint megváltó Istenre, és bűnbánatának alázatából kivirul benne a felemeltetés és újjászületés, mint könnyes szemből a mosoly. Megismerni Őt, a Jóakaratot, inségben, szenvedésben, árvaságban, megtudni azt, hogy Ő mindenre elegendő – ez az üdv.

Üdvösség a jóakarát embereinek!

Ennek az égi kórusnak zúgó fináléjánál kérdezem tőletek, és hirdetem nektek, miért szomorkodnátok, miért sírnátok, miért aggodalmaskodnátok? Hiszen megjelent az üdv a jóakarát embereinek! Hirdetem a nagy, a boldog amnesziát, bűnnek láncában sínlődő emberek, megérkezett a Kegyelem. Hirdetem a nagy Vigasztalást: nincs halál és nincs fájdalom többé, mert benne legyőzött a mi ősi ellenségünk. Hirdetem a nagy ígéretet, boldogabb, tisztább és szentebb életről, új életről, amely Isten dicsőségétől sugárzik. Hirdetem a nagy örömezenetet egy jó társadalomról és új emberiségről, amelyben az igazság és a szeretet megcsókolják egymást. Erre a karácsonyi Igére van alapítva minden hit és minden reménység, ez az mi fundamentumunk, és ez az mi zálogunk.

Ma született üdvösség a jóakarát embereinek. Óh ez a jóakarát nem elvont, személytelen törvény, hanem ma mosolygó gyermek, holnap halvány arcú hős, holnapután fagyott holttestem a keresztre szegezve, azután feltámadott és dicsőséges Király. De mindig élő, hatalmas, hú és örökkévaló: Istennek legfőbb dicsősége, nekem, neked, mindenkinek egyetlen üdvössége.

Kedves tavalyi konfirmandusaim!

1994. június 5-e, nyáreleji vasárnap volt, amikor tizenhárman álltátok körül a templom évszázados falai között az Úr szent asztalát. Zsoltáréneketek együtt zengett rég elhalt, porladó őseitekkel, akik egy valamikori napon hasonló ünnepélyességgel tettek szent fogadást a keresztyén életfolytatásra.

Azóta másfél év telt el. Hol vagytok most? Lehet, hogy egy-két kivételtől eltekintve mind elköltöztetek Radostyánból? Sajnos, tudom, távolléteitek oka nem ez. Szent fogadalmat tettetek a keresztyén életvitelre, az Anyaszentegyházban hű Krisztuskövetőkként való élésre, templomos, istenfélő, tisztességes, becsületes, emberséges életre szántátok oda magatokat. Nem vettétek volna komolyan fogadalmatokat? Ha fogadalmatoknak nem hihetünk, egyszerű beszédeteknek sem lesz értéke. S ha a szavak elveszítik értelmüket, jelentésüket, akkor üres fecsegéssé válik beszédetek, s beszédetek elértéktelenedését követi az életeteké. Pedig 170 fős gyülekezet előtt tettetek fogadalmat. De ami ennél is nagyobb és ami igazán fontos, nem embereknek fogadtatok meg valamit, hanem az élő Istennek. Annak az Istennek, aki – s itt emlékeztetlek benneteket az akkori prédikációra – elétek adta az élet útját és a halál útját. S ezekkel együtt a választás lehetőségét és felelősségét. Nem embereknek hazudtok, ha hűtlenek lesztek ahhoz, amit fogadtatok. Vigyázzatok azonban, mert Istent senki meg nem csalhatja, be nem csaphatja! Ha nem hisztek Benne, miért tettetek fogadalmat Neki? Ha pedig hisztek Benne, éljeteK úgy, ahogyan megfogadtátok! Válasszátok azért az élet útját s ne a halálét!

Lelkipásztorotok

RIGMUSOK AZ IDŐRŐL

Nyitott ajtó, zöld karácsony:

Húsvéti hó ablakrácson.

Karácsony szent éjszakája:

Öröm, ha hó esik rája.

Elsőnapja, ha fényt szór rád:

Boldog lesz majd minden órád.

Másodnapja hogyha fényes:

Jövő éved csak szegényes.

Karácsony szent éjszakáján

Ha szél támad kelet táján

S nyikorog a házereszték:

Jelenti a marhák vesztét.

Ha a szelet nyugat nyomja:

Sok ember száll nyugalomra.

Ha meg a szél délről indul:

Sok-sok beteg nyög a kintul.

De annál jobb észak szele:

A szerencse üzen vele.

Szilveszter, ha sírva múlt:

Reménységünk sírba hult.

Ha ez évet jól zárja:

Ember csak a jót várja!

Szilveszter leszálta,

Az ócvnek vége.

Az Istennek hála,

Embereknek béke!

Prédikáció az üres padokhoz

Kedves üres padjaim!

Már régóta foglalkoztat az a gondolat, hogy egyszer nektek is prédikáljak, hisz ti vagytok a leghűségesebb hallgatóim. Jóllehet nem találtam számotokra alkalmas alapigét a Bibliában, de meg kell dicsérjelek titeket, hogy minden istentiszteleten jelen vagytok. Akár hideg, akár meleg az időjárás, ti mindig itt vagytok, és nem tesztek úgy, mint a barométer-keresztény emberek, akik csak akkor jönnek templomba, ha erre hébe-hóba kedvük szottyán. Vasárnap nem mentek soha kirándulni, és az istentisztelet ideje alatt nem főztök otthon ebédet, és nem dolgoztok a kertben.

Az igehirdetést nem zavarjátok suttogással vagy unatkozó körülnézéssel, és ha valaki későn jön, nem fordultok kíváncsian hátra.

Jelenlétetek célja nem a szép ruhával való kérkedés, sem pedig mások ruházatának bírálása. Az igehirdetőtől nem vártok szólamokat, hanem megelégedtek a tiszta, egyszerű evangélium hirdetésével.

De panaszom is van rátok. Nagyon bánt, hogy az evangéliumi igehirdetésnek nincs fogantaja. Nincsen sem fületek, sem értelmetek az elhangzó igazságok befogadására, azért nem mozdultok helyetektől, akárcsak sok más hallgatóm, akiknek van fülük, mégsem hallanak. Nem tudjátok, kedves, üres padjaim, hogy mindez nyomasztóan hat a lelkipászorotokra? Mit ér a felülről nyert inspirációja és kiváló prédikálása, ha merevek és élettelenek maradtok?

A régi időkben, természetesen minden reggel és este volt úgynevezett kis áhítat, ének, bibliaolvasás, imádkozás. Ezzel kezdődött és végződött egy nap. Amikor öregeket faggattam régi egyházi életükről, földerült az arcuk, gyülekezeti vagy inkább templomi és hitéletük szép emlékei jutottak eszükbe, csak azután jegyezve meg nagy nyomatékkal és komolysággal: „*bizony akkor nem mentünk ki úgy a mezőre, hogy előtte nem a templomban lettünk volna...*” Ezért is szükséges hangoztatni, hogy az akkori emberek életéből munka, iskola előtt az egyházi élet és imádság (tehát Isten segítségül hívása) nem hiányozhatott semmiből. Bizonyára nagyon büszkék vagytok ezekre a régi, szép időkre, kedves, üres padjaim!

Főleg az idősebb generáció, akiknél még föllelhető a valamikori felekezeti iskolák tanítási szelleme. A fiatalabb generáció csak hallásból, nagyszüleinek az elbeszélése alapján tudja magát beleélni az akkori világba.

Az éneklés a hit és az erő pótlására is fontos. Hiszen a gyülekezet egyszerre hű szívvel és szájjal zengi a hálaszót. Sajnos a mai világunkban ez nem teljesen így van. A fiatalok nagy része nem jár templomba, nem foglalkoztatja őket Isten Igéje, az előtte való meghajlás, a hálaadó ima.

„*Minek menjek a templomba? Imádkozni lehet otthon is. Ahogy elnézem azokat, akik a templomban ülnek, ezek sem sokkal jobbak azoknál, akik nem járnak templomba. Sőt! Olyan mellé üljek te a padba, mint XY?*” – így érvelnek az emberek.

Egyes keresztény emberek a templomi imádkozást úgy fogják fel, mint egy kívánságot, kérést. Elmondják kívánságaikat Istennek, és elvárják azok azonnali teljesülését. Bizonyára több az imádkozás annál, mint amikor összekulcsolod a kezed, és elmondasz egy rövid imát.

De visszatérve a gyülekezetre, most hű tagjaira, rossz benyomást gyakoroltok, kedves, üres padjaim. Rátok gondolva egykedvűen jönnek istentiszteletre, és ha titeket látnak, elpárolog az örömük és csökken a hitbuzgóságuk. Ti nem is sejtitek, mennyi víz folyik miattatok a hitetlenség malmára. Szívem őszinte vágya és imáim folytonos tárgya, hogy ezután ne legyetek üresek, és ha az emberek a templomból kimennek, valóban folytatódjon az „*élet istentisztelete.*”

Milyen örömet szerezne nekem és mennyire buzdítana szolgálatomban, ha megtelnétek üdvkereső lelkekkel, akik éheznek és szomjúhozzák az Isten országának igazságát!

De addig is, míg ez a vágyam teljesül és imáim meghallgatást nyernek, vigasztal az a tudat, hogy egykor majd bejehetek Uram és Istencm örömébe, és hogy a menny öröme zavartalan lesz, mert odafenn már nem lesznek üres padok.

GYERMEKEINKNEK

Dicsőség az Istennek

Azon a vidéken, nem messze Betlehemtől, pásztorok őrizték nyájukat. Nem volt túl hideg éjjel sem, ezért nem kellett beterehni még a báránykákat sem éjszakára. A pásztorok a tűz körül üldögéltek, s úgy vigyáztak a nyájra. A rabló vadállatok a tűz miatt sem merészkedtek közel férkőzni a nyájhoz, s a pásztorok is elriasztották őket, ha a közelben ólálkodtak.

Egyszer csak vakító fényesség ragyogta be körülöttük a sötét éjszakát. S a fényesség közepén megjelent egy angyal. A pásztorok igen megijedtek tőle, s kezükkel takarták el szemüket a fényesség miatt.

A mennyei hírnök pedig így szólt: „*Ne féljeteK, mert úné hírdetek nékteK nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz: mert megszületett nékteK ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában. Találtak egy gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban, Ó az, megismerhetitek.*”

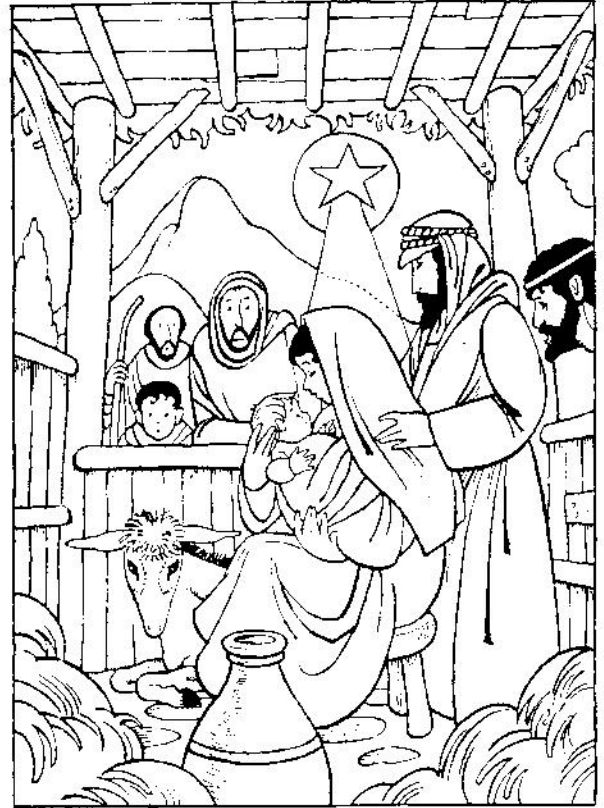
Majd hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg a pásztorok előtt, kik, mint valami ezersípú orgona hatalmasan és tisztán énekeltek. Istent dicsőítve zengett az angyali sereg hangja: „*Dicsőség a magaságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jóakarát!*”

Azt mondták a pásztorok egymásnak: „*Menjünk el mind Betlehemig, és lássuk meg e dolgot, amelyet az Úr megjelentetett nékünk. Köszöntsük a Messiást! Csakhogy eljött végre! Nagy esemény ez, férfiak, képzeljétek el!*” Hátrahagyva állataikat, sietve elindultak a város felé. Hamar megpillantották a világosságot, ami a város szélén egy szegényes kis épületből szűrődött ki az éjszakába. Bekopogtattak, s azonnal bebocsátották őket.

Látták Máriát és Józsefet és egy kisgyermeket a jászolban. Alhítattal nézték az újszülöttet.

Aztán beszámoltak hűen mindenről Józsefnek és Máriának, amit láttak és hallottak künn a mezőn. Szenük ragyogott az örömtől, gyakran egymás szavába vágtak. Végül pedig megpróbálták elénekelni együtt azt az éneket, amit az angyalok énekeltek.

Mikor pedig visszamentek nyájukhoz, boldog hálaadással telt meg a szívük. Hálával teli szavakkal köszönték meg Istent, hogy arra érdemesítette őket, hogy az elsők között lehettek, akik találkozhattak az Úr Krisztussal. Később pedig elmondták mindenkinek örömük okát, s akik hallották beszédüket, csodálkoztak.

Szigethy Ferenc (1892-1969, 1928-43-ig szentpéteri ref. lelkipásztor): HIT ÉS HAZA

Minden magyar gyermekszívbe
Két szót véssetek:
Az egyik szó hit, a másik
Hazaszeretet.

Írjátok ezt be a szívbe
Annak idején,
Mert sok emberszív erre már
Később kökémény.

És azt a kis gyermekszívet,
Melyen ez ragyog,

Ne féltsétek, nem őrlik meg
Sorsfordulatok.

Annyi könnyet nem hullajthat
Senkinek szeme,
Hogy szívéről ezt a két szót
Könnyre mossa le.

S nem lehet feledni ezt, ha
Jönnek szép napok,
Mert minden öröm fényénél
Ez szebben ragyog.

S ha talán a dicsőség is
Még feljebb emel,
Ezt a két szót épp akkor nem
Felejtethed el.

Minden magyar gyermekszívbe
Két szót véssetek,
Az egyik szó hit, a másik
Hazaszeretet.

MIÉRT KÜLDTE EL ISTEN JÉZUST?

Daudi a maláriásoknak készítette az orvosságot a gyógyszertárban, amikor hallgatói közül az egyik bedugta fejét az ablakon. „Nagyember – szolt –, miért küldte el Isten Jézust?” Daudi lassan tette le a mérő üveget. „Amikor a dzsungel madarai elpihennek, a táborút mellett válaszolok majd a kérdésedre.” „A dzsungel ezen részén mindenki ismeri az én kutyámat, Csibvát, ezt a vidám szemű kis állatot, aki úgy szereti csóválni a farkát.” A félhomályban mindnyájan bólintottak.

„Az ültetés ideje alatt magammal vittem Csibvát a kertembe. Földimogyorót ültettem. Először megmunkáltuk a földet, én a kapával, ő a hátsó lábával, s azután eljött az ültetés napja. Barázdát húztam és úgy ültettem bele. Azután hamarosan rájöttem, hogy Csibva is dolgozik mögöttem; amit én elültettem, azt ő kikaparta. Megfordultam, és azt mondtam: kiskutya! Rámugrált és szemei ragyogtak, farkát vidáman csóválta. Ide figyelj – mondtam neki – ebből a mogyoróból fogunk élni, amit most ültetek. Ha kikaparod, akkor nem aratunk. Akkor a gazdád éhenhal és veled együtt te is. Ostobaság kikaparni a mogyorót, amit elültettem. Nem szabad kikaparni! Megcsóválta a farkát és én megnyugodtam, hogy jól megmagyaráztam neki a dolgot, és megértette. Következő nap, amikor kimentem ültetni, Csibva ismét velem jött, és amit én elültettem, azt ő a lábával egymás után kikaparta.

Erre fülönfogtam, és alaposan rávertem. Meglepetésében felivöltött. Farkát szomorúan húzta be a lábai közé. A szeme nem volt többé vidám. Csibva – mondtam haragosan – ha kikaparod a mogyorót, akkor nem lesz aratás, és mindketten éhen pusztulunk. A kiskutya szégyelte magát, odajött hozzám, és a lábamhoz dörgölözött. Lám Csibva most megértette. A kemény elbánás használt, és most már minden van minden. Harmadik nap egy csontot vittem magammal, amelyen még hús is volt. Helyes dolog, ha megjutalmazzuk az engedelmisséget. Tovább ültettem a földimogyorót. Amikor az első sorral elkészültem, láttam, hogy Csibva arra megy, és kaparásra emeli a lábát. Előrejöttem, és odaadtam neki a csontot, amin még hús is volt. Szeme ragyogott az örömtől, és farkát olyan erősen csóválta, hogy veszélyes volt a közelében lenni. Most már megérti, nüt akarok – gondoltam magamban elégedetten. Jó voltam hozzá, és rá kell jönnie, hogyha kikaparja a mogyorót, akkor nem aratunk. És ha nem aratunk, akkor nincs eledelünk, és eledel nélkül éhen pusztulunk, meghalunk. Az ültetés utolsó napján Csibva ismét velem jött. És újra kezdte kikaparni az elültetett mogyorót. Megdöbbsentem. Szomorú voltam, és zavarba jöttem. Leültem a buyufa alá, és sokáig gondolkodtam. Hogyan bírhatnám jobb belátásra Csibvát? Barátságos is voltam hozzá, meg szigorú is. Megajándékoztam őt. Mindent elköttem, hogy megértsen engem. Mit tehemék még? Csak egy dolog segíthetne, ha magam is kutya lennék, és kutyanyelven beszélhetnék vele. Akkor meg tudnám magyarázni neki a dolgokat, és megértene engem. Mikor ezen elgondolkodtam, azt mondtam magamban: A mindenható Isten is ezért küldte a Földre Jézust. Emberré lett, mint én, született, mint én, felült, mint én. Az élete olyan volt, mint az én életem. Köztünk élt, hogy megérthessem Istent. Ha Istenre gondolok, akkor értem meg Őt, ha Jézusra gondolok. Ő meghalt, amikor csak harminchárom éves volt; szégyenletes halált halt, hogy legyőzze a bűnt, és örök életet szerezzen nekünk.” „A bűn valami iszonyatos dolog, ha Isten megengedte ezt.” Mgogo hangja nagyon halkán csengett. Daudi bólintott. „Jézus aláhúzta ezt egy sötét jellel, az ő keresztyével. Emlékezzetek arra, azzal, hogy feltámadott, visszanyerte az életét, bebizonyította, hogy Ő Isten. Nos – mondta Daudi hallgatói felé fordulva – ezért küldte el Isten Jézust.” Mgogo nagyon csendes volt, de szemei ragyogtak, amikor bólintott.

(Részlet „A buyufa alatt” című könyvből)

MAGYAR SZEMMEL

Baja Mihály: MAGYAR HARANGOK

Magyar harangok, sírjátok,
 Sirassátok a drága múltat.
 Zokogjatok, ti csillagok,
 Ha meghalljátok jajszavunkat.
 Kárpátoktól az Adriáig,
 Mit a kéklő mennybolt takar,
 Pozsonytól ős Brassó tornyáig
 Egy zászló lengett: a magyar.
 Szép ezer évünk bús halott!
 Magyar harangok, sírjátok!

Panasztok merre száll, hová,
 E kálvinista őrtoronybúl?
 Szép Erdély bércein oláh
 Harangszó gíngalanga kondúl.
 Bánát síkján a szerb aratja
 A legszebb búza gyöngyszemét.
 Magyar tenger? Csak volt. A habja
 Tajtékán idegen szemét.
 Felföldön cseh áll silbakot.
 Magyar harangok, sírjátok!

De nem! Ma zengő nyelvek
 Legyen imádság, drága zsoldár.
 Oszolnak ott a fellegek,
 Hol egy az Isten, egy az oltár.
 Gyermek, ha ébred anya ölbe,
 Érezze, hogy mért született:
 Szorítsa a kezét ökölbe,
 Csillogjanak fakó szemek.
 S ti rabmagyarok, odaát:
 Magyar harang szól ideát!

Nagy Isten, népek Istene!
 Sorsunk kezébe van letéve,
 Egy nemzet könnyező szeme
 Tekint csendre esdve, kérve.
 Vidd szellő szárnya énekünköt,
 Mely zúg, mint egy szent akarat;
 Míg el nem hagyjuk Istenünket,
 Megsemmisülnünk nem szabad.
 Lesz még egy ünnep, úgy lehet,
 Magyar harangok, zengjetek!

NEM! NEM! SOHA!

Magyarország 323 000 négyzetkilométernyi területéből elvettek és mások között szétesztottak 230 000 négyzetkilométert, meghagytak a magyaroknak 93 000-et. A Magyar Királyság 21 millió lakosából idegen uralom alá helyeztek 12,5 milliót, köztük csaknem 4 millió magyart, meghagytak valamivel többet, mint 8 milliót. Elvettek minden arany-, ezüst-, réz-, vas- és sóbányát, elvették a szénbányák 80 százalékát, az erdők 90 százalékát, elvették az ország egyetlen tengeri kikötőjét, azt a Fiumét, amelynek modern tengeri kikötővé való kiépítését 200 millió költséggel az ország éppen a háború kitörésekor fejezte be. Az elvett vasútvonalak hosszának arányában elvették mozdonyainkat és vasúti kocsijainkat, mint a vonalak „tartozékát”, s az elvett területek arányában elvették állami lóállományunkat és tenyészállományunkat is az elcsatolt területek „tartozékaképpen”. Elvették összes tengeri hajóinkat, és elvették folyami hajóállományunknak az elvett és megosztott folyamszakaszokra eső részét. A megszállók kirabolták az országot, leszerelték gyáraink gépeit, s hogy az oláhok még a Nemzeti Múzeumot is ki nem rabolták, azt az átánt misszió katonai parancsnokának, Harry Hill Bandholtz amerikai tábornoknak köszönhetjük, aki a budapesti hatóságok kétségbeesett telefonkérésére kocsiba ült, és korbáccsal verte ki az oláh katonákat tisztjeikkel együtt a Múzeumból. A békeszerzők kötelezték a megsemmisített és kirabolt ország lerongyolt népét, hogy 20 évi egyenlő részletben az esedékes kamatokkal együtt fizessen „jótétet” címén 100 millió dollárt azoknak a szerbeknek, akik megölték trónörökösünket, azoknak a románoknak, akiket nem mi támadtunk meg, hanem mint áruló szövetségeseik, ők rohanták meg hadüzenet nélkül, rajtaütésszerűen határainkat, és azoknak a cseheknek, akikkel Magyarország nem is volt háborúban.

Elvették a színmagyar Csallóközt, Biharországot és a Székelyföldet. Elvették Klapka György legendás várát, Komáromot, elvették egykori koronázó városunkat, Pozsonyt, elvették Rákóczi fejedelem városát, Kassát, Thököly fejedelem városát, Késznárcot, elvették Eperjest, Iglót, elvették Nagyváradot, 17 királyunk temetkezési helyét, elvették Kolozsvárt, Gyulafehérvárt, Marosvásárhelyt, Brassót, Szebent, Aradot, Temesvárt, Szatmárnémetit, elvették Újvidéket, Szabadkát, Zentát, Torontált, elvettek csaknem négy milliónyi magyart és több mint fél milliónyi németet, akiknek eszük ágában sem volt akár szláv, akár román fennhatóság alá kerülni.

ni, sőt még a magyar címerből is eltulajdonították a hármias halmot, meg a kettős keresztet, mert a tótoknak még ez is megtetszett. A belső rend fenntartásához engedélyezett 35 000 főnyi játékhadszeregen felül, amelynek sem tűzértséget, sem repülőerőket nem volt szabad tartani, nem engedtek magyar haderőt sem akkor, amikor a békefeltételekkel ellentétben az új államok, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia összesen 700 000 embert tartott fegyverben nehéz tűzértséggel, harcokocsikkal és légi erőkkel, amelyekkel három irányból fél óra alatt elérhették és bombázhatták Budapestet. A kicsire nyomorított ország egykori nagy közigazgatási és katonai személyzetének kétharmad részét el kellett bocsátani, és az elbocsátott százvezetteknek, feleségekkel, gyerekekkel fiatalon nyugdíjat fizetni a súlyos háborús adósságok törlesztésén, az évi 11 millió dollár jóvátételen és a megszállók által elrabolt javak pótlásán kívül, s mindezt 8 millió szerencsétlen embernek a négyéves háború és egy másfél éves megszállás pusztításai után.

A békecsinálók ezt művelték Versailles-ben velünk.

A békekonzferencia vezetői az aláírás időpontját június 4-én délelőtt 10 órára tűzték ki.

Az ország hangulata nyomasztó volt, a sajtó hangja levert, rezignált és drámai. E sorok írója soha nem fogja elfelejteni a mindenből viccet csináló, mindent kigúnyoló pesti humor jellemző produktumát, a Borsszem Jankó című vicclapot, amelynek június 3-i száma az első oldalon egy egész oldalas rajzot hozott. A rajzon lehajtott emberfők ezreinek tömege, az előtérben egy asztal, rajta egy papírlap s azon egy tollat tartó kéz. A kép aláírása ez volt: „Aláírjuk e?” Vicclapkarton soha még patakozó könnyekben ilyen sikert nem aratott. A kormány június 4-én katonai készültséget rendelt el az összes csapattesteknél, csendőrrösszpontosítások történtek, és a városban a rendőrőrszemeket megkettozték.

Rádió akkor még nem volt. Párizssal állandó telefonösszkekötetésben állt Budapest. A nagy lapok kiadóhivatalai előtt tömegek lesték a kirakatban időnként megjelenő hírközleményeket. Az utcák reggel óta valami furcsa nyugtalansággal voltak tele. Minden arcon szorongás, a tekintetek fáradtak, üresek, mint a halottasházaknál virrasztás után. Még a szokott utcazaj is tompább volt, mint máskor.

Tíz óra után egy-két perccel jött a végzetes párizsi hír, és akkor megkondultak a harangok, előbb Pesten, majd ahogy villámgyorsan szétfutott a hír, egymásután mindenfelé az országban. A nagyarak két óra hosszát tartó harangzúgással temették múltjukat és jövőjüket.

Budapest percek alatt feketébe öltözött. Perceken belül fekete gyászlobogók lengtek mindenütt, az ablakokon fekete drapériák. Az utcák fekete gyászruhákkal teltek meg. Emberek, asszonyok, férfiak, gyerekek mentek az utcán patakozó könnyekkel, nem egyszer hangosan zokogva. Emberek rázták az öklüket az ég felé, hangosan átkozódva. Az Oktogon sarkán egy rokkant katona letépte zubbonyát és könnyökben levágott csonka karját mutogatva, őrjöngve kiabálta: „Hát ezért?”

Az utcákon ismeretlen, egymást soha nem látott emberek borultak egymás nyakába, a terek padjain zokogókat vettek körül vigasztaló emberek, és az állandó és szakadatlan harangzúgásban rohant bele a gyászba és kétségbeesésbe ezer pesti rikkanás: „Rendkívüli kiadás.” A lapok gyászkeretben, mindenki mohón olvasta, amit úgyszólván tudott, mindenkiben fellángolt a tehetetlen düh, csoportokban vezércikkeket olvastak fel hangosan... a Múzeum téren elkezdtek a Himnuszot énekelni... és a harangok kongtak, kongtak szakadatlanul, szinte elviselhetetlenül.

A templomok gyorsan megteltek síró emberekkel. hisz a kétségbeesés mélyén mindnyájan Istenbe próbáltunk kapaszkodni, papok mentek fel a szószékre megkísérlni a lehetetlent, vigasztalni ott, ahol nem volt vigasztalás.

A vidéken ugyanez volt a kép. Harangkongás, gyász és kétségbeesés mindenütt. Néhány ökölcsapáson, kisebb verekedéseken kívül rendzavarások nem fordultak elő, hiszen az összes italmérések zárva voltak, és minden közbiztonsági intézkedés megtörtént. Csak a harangok kongtak 10 órától kezdve mindenütt, minden városban és minden faluban két órán keresztül.

E sorok írója 14 éves fiú volt és negyedikes gimnazista akkoriban. Tíz órakor növénytan óra kezdődött, és Kovách Demjén tanár úr magas, szikár alakja pontosan jelent meg az ajtóban, mint mindig. Felment a katedrára, beírta az osztálykönyvet, de nem kezdte el a feleltetést, mint szokta, hanem lehajtott fővel meredt maga elé egy hosszú percig... és akkor megkondultak a harangok. Kovách Demjén tanár úr felállt, odament a térképtartóhoz, kivette a térképet, amelynek felső sarkában még ez a név állt: „A Magyar Szent Korona Országainak Politikai Térképe”, és felakasztotta a térképállványra, s mindezt egyetlen szó nélkül, aztán megállt előtte, kissé oldalt, hogy ne takarja el előlünk, és nézte, olyan arccal, olyan leírhatatlan lágy kifejezéssel, amilyet mi még soha sem láttunk száraz és örökké szigorú arcán. Mi halálos csendben néztük a térképet és az előtte álló, szürke hajú cisztercita papot, amint feje egyre lejjebb esett a mellére és a kívülről behallatszó harangzúgás által még inkább kimélyített csendben inkább magának, mint nekünk emyit mondott: „Consummatum est”.

Ötvennégyen voltunk, ötvennégy tizennégy éves magyar fiú. A golgota utolsó szavai után nem bírtuk tovább, leborultunk a padokra, és elkezdtünk sírni. Odakint kongtak a harangok. Nagymagyarország keresztrefeszítésének napja volt: 1920. június 4.

P é n t e k . . .

(Dr. Padányi Viktor Így történt... című írásából)

HÍREK, HIRDETÉSEK

1996. január 1-től a presbitérium határozata szerint évi **800 forintra** emelkedett a fejenkénti **egyházfenntartói járulék** éves összege. A sírhelyárak a következők a Radostyánban nem egyháztagoknak: szimpla sírhely 6000 forint, kriptaépítéssel 8000 forint. 25 éven belüli sírbontásért 3000 forintot tartoznak fizetni az egyházközség pénztárába. A nem radostyánban egyháztagoknak, de máshol valamelyik történelmi egyház tagjainak halálesetekor, ha igénylik 3000 forintért szólhat a harang, a harangszó számától függetlenül, de maximum hétszer. Radostyánban egyháztag halálesetekor mind a sírhely, mind a harangszó ingyenes.

Harangtoronyunk megmentésére „*Radostyán 1762-es évi harangtoronyáért*” elnevezésű alapítványt létesítettünk. A torony helyreállítására szánt adományokat kérjük a Postabanknál nyitott **1 1 9 9 4 0 0 2 0 2 4 0 8 0 5 7** sz. számlánkra befizetni.

Kérem az iskolásgyermekek szüleit, hogy vegyék komolyan gyermekeiknek a **hitoktatásban** való részvételét. Mivel erre nálunk is lehetőség van, az iskolai tanrend szerint minden héten a beiktatott órában megtartjuk a hittanórákat.

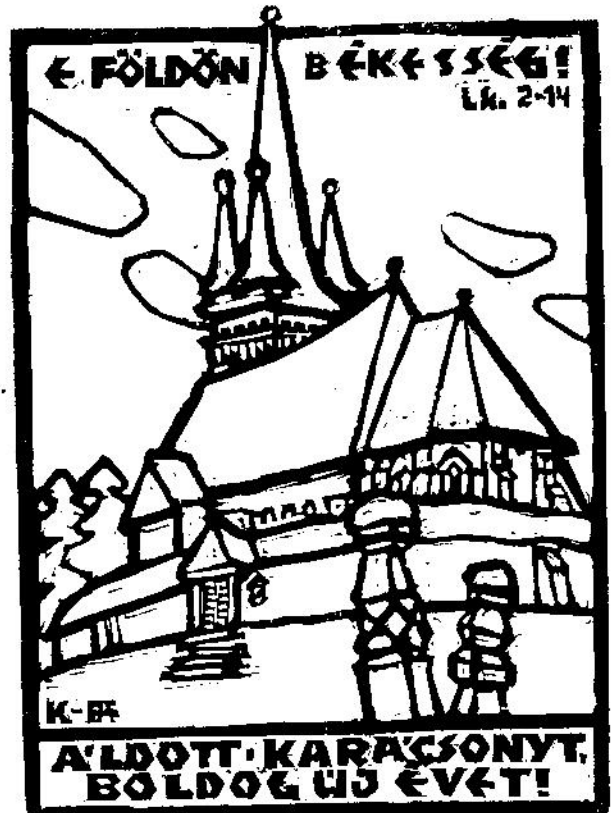
317. dicséret

Jer, dicsérjük e szent napon a mi Urunkat,
Bizony méltó dicséretünkre,
Nagy tisztességre,
Mert született ez nap nekünk idvességünkre.

Vígasságnak és örömmek ez a nagy napja,
Min örülnek mind az angyalok,
No azért mi is
Adjunk hálát e gyermeknek, mint mi Urunknak.

Ó, te áldott Idvezítő, Úr Jézus Krisztus,
Hálát adunk ez nap tenéked
És kérünk téged,
Tiéidet magas mennyből, hogy megtekintsed.

Dicsértessék Szentháromság e mai napon,
Atya, Fiú és a Szentlélek:
Egy bizony Isten;
Dicséretet néki mondjunk örökké. Ámen.

ÁLDÁS, BÉKESSÉG AZ OLVASÓNAK!